

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Szűcsné dr. Kovács Katalin ügyvéd felperesnek a dr. Molnár Pál ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Debreceni Munkaügyi Bíróságnál 1.M.935/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.267/2008/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.267/2008/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.935/2007/4. számú ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes 2005. augusztus 2-án kelt rendes felmondása jogellenes.

Az összegszerűség tárgyában a munkaügyi bíróságot új eljárásra, és új határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alperes köteles az állam javára 7.000 (hétezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében az alperes 2005. augusztus 2-án kelt rendes felmondása jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.760/2005/4. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, melyet a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.20.863/2006/4. számú ítéletével helybenhagyott. A Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.131/2007/3. számú ítéletével a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.935/2007/4. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és 100.000 forint elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a 40 %-os munkaképesség-csökkenésű felperes 1987. január 1-jétől állt az alperes alkalmazásában, legutóbbi munkakörében műszaki minőség biztosítási előadóként.

A felperes a 2005. évben január 24-étől 28-áig, február 7-étől március 21-éig, majd július 3-ától július 24-éig keresőképtelen betegállományban volt.

Az alperes 2005. augusztus 2-án kelt rendes felmondásával a felperes munkaviszonyát megszüntette. Indokolása szerint a felperes munkájára az üzemegységben betöltött munkaköréből adódóan a

határidőre történő kiszállítás és minőségi megfelelés érdekében folyamatosan szükség van. 2005-ben a munkával tölthető napoknak több mint 50 %-át nem a munkahelyén munkavégzéssel töltötte el. A távollétének idején a felperes munkakörének helyettesítéssel történő ellátását folyamatosan meg kellett oldani. A feladatok zökkenőmentes ellátása érdekében a továbbiakban a szakmájában, varrónőként - az azokra vonatkozó bérezéssel és munkafeltételekkel - kívánta az alperes foglalkoztatni, mivel így a távolléte nem okoz nagymértékű fennakadást. A felperes ezt a lehetőséget nem fogadta el, a munkaszerződés módosítását nem írta alá, ezért az alperes a rendes felmondás jogával élt.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a működésével összefüggő indokkal szüntette meg a felperes jogviszonyát, mivel a felperes minőségbiztosítási munkájára folyamatosan szükség volt, ő azonban 2005. évben a munkaidejének nagyobb hányadát nem a munkahelyén, munkavégzéssel töltötte, ezért folyamatos helyettesítéséről kellett gondoskodni. A tanúk vallomása alapján arra következtetett, hogy ISO rendszer ismeretekkel csak a felperes rendelkezett, helyettes - gyakorlat hiányában - ezeket a feladatokat nem tudta ellátni. A felperes hiányzása miatt 1 fő varrónőt ki kellett vonni a termelésből, ezért a termelékenység csökkent. A felperes előre nem tervezhető távollétei miatt az alperes azonnali intézkedésekre kényszerült, amelyek a minőség-ellenőrzési tevékenység színvonalát is befolyásolták.

Az alperes által csatolt kimutatásból az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2005. évben, júliusig a felperes volt a legtöbbet - 67 napot - távol.

A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a varrodában a minőségbiztosítási és ellenőrzési feladatok folyamatos, megfelelő színvonalú ellátása olyan - a munkáltató működéséhez fűződő lényeges érdek -, amellyel összefüggésben jogszerűnek minősül azon munkavállaló munkaviszonyának rendes felmondással történő megszüntetése, akinek folyamatos munkavégzésére az alperes nem számíthat. A tanúk egybehangzó vallomása szerint előbb felajánlották a felperes részére a munkaviszony módosítás lehetőségét, ezt azonban a felperes nem fogadta el, ezt követően került sor a felmondás közlésére.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.267/2088/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest 12.000 forint fellebbezési eljárás költség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint helytálló az a megállapítás, hogy a felperes távolléte az alperes működésében zavart okozott, mert előre nem tervezhető távolléte miatt azonnali intézkedésre kényszerült. Az alperes olyan kis létszámú munkáltató, amelynél a helyettesítés nehezebben oldható meg. A minőség-ellenőrzési feladatokra az alperesnél egy munkakör volt biztosítva, melyet folyamatosan el kellett látni. A megyei bíróság álláspontja szerint a helyettesítés megoldása az alperest olyan

többletfeladatok elé állította, amely a termelésben fennakadást okozott, aminek megoldása a munkáltató működésével összefüggő lényeges érdek, ami ezért okszerűvé tette a felmondást.

A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felmondás indoka nem az volt, hogy a felperes a munkaviszony módosításhoz nem járult hozzá, mert ez „csak a már részletezett indokú felmondás előtti munkakör felajánlás szempontjából bírt jogi jelentőséggel”.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát kérte. Álláspontja szerint az alperes nem igazolta az eljárás során, hogy a varroda működésében zavart okozott a hosszabb ideig tartó távolléte és nem bizonyított semmiféle teljesítmény kiesést. A felperes 67 nap távollétre kényszerült és más munkavállalóknak is volt 25-52 nap kiesése a munkából, mégis a felperes munkaviszonyát szüntette meg az alperes. Bizonyítást nyert, hogy nem szükséges semmiféle speciális ismeret a minőségellenőri feladatok ellátásához, az bármely varrónő részéről elsajátítható. A jelen esetben kijelölt, erre felkészített munkavállaló látta el a helyettesítést.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy a rendes felmondás nem felel meg az Mt. 89. § (2) és (3) bekezdésében foglaltaknak, továbbá az Mt. 4. §-ban rögzített rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe, és az Mt. 5. §-ában meghatározott egyenlő bánásmód elvébe is ütköző. Álláspontja szerint a felmondást csak olyan tényekkel, körülményekkel lehet elfogadhatóan indokolni, amelyekből kitűnik, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség. A való indok sem teszi jogszerűvé a felmondást, ha az nem okszerű.

A felperes felülvizsgálati érvelése szerint nem fogadható el az eljárt bíróságok jogértelmezése, mely szerint a táppénz miatti távolléte olyannyira zavart okozott az alperes működésében, hogy az indokolja a munkáltató rendes felmondását. A munkáltató kötelezettsége a helyettesítéséről gondoskodni, ez a működésével összefüggő olyan körülmény, amellyel számolnia kell.

Nem felel meg a valóságnak az a felmondási indok, hogy 2005-ben a munkával tölthető napoknak több mint 50 %-át nem a munkahelyén töltötte. 149 munkanapból a felperes csak 49 napot volt távol. Álláspontja szerint ha a teljes időtartam alatt betegállományban lett volna, akkor sem róható a terhére, és ezt nem lehet összefüggésbe hozni a munkáltató működésével.

A felperes továbbra is fenntartotta azt az eljárás során tett nyilatkozatát, mely szerint a munkáltatója a felmondás közlésekor meg sem kísérelt a részére másik munkakört felajánlani.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában történő fenntartására, és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ügy érdemét érintő jogszabálysértésként a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelését állította [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001/197., BH.2002/29.].

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint az alperes kimutatta, hogy a felmondás évében a felperes 67 napot volt keresőképtelen betegállományban. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként helytállóan következtettek arra az eljárt bíróságok, hogy valós a rendes felmondásnak az a megállapítása, mely szerint a felperes munkájára a betöltött munkaköréből adódóan folyamatosan szükség volt. A felperes munkakörét a távolléte idején az alperes varrónő munkakörben alkalmazott helyettesével láttatta el, aki a minőségellenőri feladatok végzésének idején a saját munkakörében nem tudott dolgozni. Életszerű e körben az alperes előadása, hogy egy fővel kevesebb varrónő munkájának kiesése a termelést csökkentette.

Peradat, hogy a felperest - gyakori hiányzása miatt - az alperes varrónőként kívánta foglalkoztatni, mivel ebben a munkakörben távolléte a varrodai munkavégzésben nem okozott volna nagymértékű fennakadást. A fenti munkakörben azonban a felperes a munkaszerződés módosítás lehetőségét nem fogadta el, mely tény - ellentétben az eljárás során tett nyilatkozatával - a felmondás átadásakor, 2005.augusztus 3-án felvett, és a felperes által írásbeli ellenvetés nélkül aláírt jegyzőkönyv tanúsít. E körben a megyei bíróság jogerős ítélete megállapította, hogy a felmondás indoka nem az volt, hogy a felperes a munkaszerződés módosításhoz nem járult hozzá. A felülvizsgálati eljárásban a peres felek ezen jogerős ítéleti megállapítást nem vitatták, ezért az a jelen eljárásban nem vizsgálható.

Az Mt. 89. § (3) bekezdése szerint a felmondás indoka csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehet. Az MK. 95. számú állásfoglalás I/a. pontja szerint a bíróság a munkáltató rendes felmondása miatt indult munkaügyi jogvitában abban az esetben is megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét, ha a munkáltató felmondásának indoka megfelel a valóságnak, de nem okszerű. Az okszerűség követelménye azt jelenti, hogy a tényeknek megfelelő felmondási indokból lehet megállapítani azt, hogy az adott esetben a munkavállaló munkájára a munkáltatónál a felhozott indok következtében valóban nincs szükség, az okszerűsége teszi megalapozottá azt a munkáltatói nyilatkozatot, amelynek célja a munkaviszony megszüntetése. A munkáltatói felmondáshoz nem elegendő az az egyébként tényszerűen fennálló indok, amelyből elfogadhatóan nem lehet arra következtetni, hogy miatta a munkavállaló munkájára a munkáltatónál a továbbiakban nincs szükség.

A perbeli esetben a felek által sem vitatottan a felmondást megelőzően a felperes többször keresőképtelen betegállományban

volt, és ennek idejére a munkakörének betöltésére az alperes helyettesítésre kényszerült.

A felperes keresőképtelensége azonban nem elfogadható indoka annak, hogy miatta a munkájára a munkáltatónak a továbbiakban nincs szüksége. Abból, hogy a felperes többször, huzamosabb ideig beteg volt, nem következik, hogy a már egészséges, munkaképes munkavállaló munkája a munkáltatónál a továbbiakban nem szükséges.

A felperes igazolt betegállománya miatt volt a munkahelyétől távol, ezért a mulasztása jellegének figyelembevételével az a felmondásra okszerűen nem adhatott alapot.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és közbenső ítéletével a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján a rendes felmondás jogellenességét állapította meg. Az összecszerűség tárgyában a munkaügyi bíróságot új eljárásra, és új határozat hozatalára utasította.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak alapján köteles a felperes részére felülvizsgálati részperkötség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az alperes az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdés alapján viselni köteles.

Budapest, 2010. február 24.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő